

تکفیر، تیر کمان دشمنان اسلام

تکفیر اندیشه ممنوع است. شاید این عصاره کلام شهید راه اندیشه باشد. وی خود شهید راه نقد شد و سیاه اندیشان مدعی عقلانیت در لباس ...

تکفیر اندیشه ممنوع است. شاید این عصاره کلام شهید راه اندیشه باشد. وی خود شهید راه نقد شد و سیاه اندیشان مدعی عقلانیت در لباس نفاق، نعمت حضورش را از جامعه اسلامی گرفتند. علامه شهید مطهری را می‌توان نمادی از آزادی بیان دانست. وی در کتاب انقلاب اسلامی، طرح ایجاد کرسی تدریس مارکسیسم را از سوی یک استاد مارکسیسم داده بود؛ از این رو حساب ایشان با بحث تکفیر روشن است.

مطهری که تکفیر را محصور جمود دینی می‌داند، معتقد است وقتی حضرت علی از سوی افراتیون تکفیر می‌شوند، دیگر حساب نام‌هایی مانند شیخ الرئیس، خواجه نصیرالدین طوسی، ملاصدرای شیرازی، فیض کاشانی، جمال‌الدین اسدآبادی و اقبال لاهوری با این گروه روشن است. به نظر علامه شهید، تکفیر از خوارج آغاز شد، اما تا امروز ادامه داشته و مانع تولید اندیشه‌های جدید شده است. پیشتر اندیشمندانی چون نصر حامد ابوزید یا چنان که خود شهید مطهری اشاره می‌کند اقبال لاهوری، تکفیر شده‌اند.

به نظر معلم شهید، روی دیگر سکه تکفیر، ایجاد انحراف در دین و دخل و تصرف در آن بوده است. به نظر ایشان بدعت‌های دینی محصور جهالت است و تکفیر محصول جمود. تکفیر محصول توقف در اندیشه و برخلاف منظور و روح اسلام است. معلم شهید معتقدند: «#171؛ این جمود از ناحیه دوستان محتاط بوده است؛ ولی احتیاط‌هایی که صد در صد به ضرر اسلام تمام شده و احتیاط بچگانه و کودکانه بوده است.»

به نظر ایشان تکفیرگران بر ضد روح تحقیق اند و مقدس‌ترین روحیه بشری یعنی تحقیق و کاوشگری را از بشر می‌ستانند. تکفیر تنها رو در روی رسول ظاهری نمی‌ایستد و با رسول باطنی و عقل نیز به معارضة برمی‌خیزد. تکفیر گرچه مدعی مخالفت با مخالفان اسلام است، اما در واقع به ایشان کمک می‌کند. منافقان بی‌دین به تعبیر شهید مطهری، مقدسان احمق را علیه مصالح اسلام تشویق می‌کنند و شمشیر و تیر و کمان دشمنان اسلام می‌شوند.

تکفیر برای دفع و رفع مخالف به میان می‌آید و بهانه آن اندیشه‌هایی است که مانند آب آلوده است. اما راه حل از نظر شهید مطهری تکفیر نیست که ایشان معتقدند تشنگان مشتاق آبند و نمی‌توان ایشان را از آب منع کرد. راه حل ایشان به جای تکفیر، رقابت با اندیشه‌های مخالف در هر عصر و زمانه‌ای است. ایشان معتقدند رهبران دینی مسئول‌اند تا به قدر کافی در زمینه‌های مختلف اسلامی تولید فکر کنند و این تولید اندیشه است که آب زلال عرضه داشته و مردم را از رفتن به سراغ کفر برحذر می‌دارد.

شهید راه حکمت معتقد است اگر اندیشمندان دینی، مفاهیم و معانی نامعقول را به نام دین به مردم عرضه و با فطریات مردم معارضة کنند، حرکت‌های ضد دینی در جامعه رواج پیدا خواهد کرد، از این رو تکفیر به ضدخوبیش یاری می‌کند. از این رو به نظر معلم شهید مطهری، بزرگ‌ترین دشمن اسلام جمود است. به نظر ایشان جمود و تکفیر در اندیشه نیز سابقه داشته است و زمانی یکی از موانع اصلی شناخت طبیعت این بود که عالمان معتقد بودند شناخت طبیعت همان است که پیشتر ارسطو و افلاطون انجام داده‌اند. به نظر ایشان قرآن و سنت از ظرفیت بی‌پایانی برای تحقیق برخوردارند و نمی‌توان تحقیق در این زمینه را پایان داد. بنابراین در رقابت با کفر به مثابه اندیشه‌های آلوده باید با آن به رقابت پرداخت.